

המפקיד פרק שלישי בבא מציעא

לו.

עין משפט
גד מצוה

בג א מיי פ"א מהל' שטות הל' ט סגמ לאון רמ: כב ד מיי שם הל' ג סגמ לאון רמ: כה ג מיי שם פ"ז הל' ב ופ"ח הל' ה הל' ו: כו ד מיי פ"א מהל' שכירות הל' ו ופ"ד מהל' טוק ממון הל' יא ועי' בהשגות ופ"מ ופ"מ סמג עשין פט סמ טושיע ח"מ פ"י רלא סעי' כ וס"י שה סעי' ה וסמנן עלו סעיף ט: כז ו מיי פ"א מהל' שכירות הל' ד סגמ עשין פט טושיע ח"מ ס"י רלא סעי' כ: כח ז מיי פ"ד מהל' שכירות ופ"ק הל' ו סמג עשין פט טושיע ח"מ ס"י רלא סעי' כ: כט ח ט מיי שם הל' ח טושיע שם סעי' כא:

שוכר דמייחייב בגניבה ואבירה. מכלן יש להוכיח דהלכה כמ"ד לשוכר כשומר שכן דמי וכן מוכח ברש"י אלמנה לכ"ג (יבמות טו:) וכן פרק השואל (לקמן דף לו.) ושם גזי מרימר בר מנינא אונר כוונתא לבי חזאיט:

HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

לאפוקי מדר' אמי. ה"ה דהוה מני לנימנר לאפוקי מדשמואל דלמר פ"ג לשבועות (דף כה.) לשבועות ציטוי ליתא אלא ציכול להיות להצא אצל שבועה שזרק פלוני צרור לים פטור שאין יכול לומר שבועה שזרקו והלא מייחייב שבועה כי נשבע שנאנסה אע"ג דליתא בלהבא: **רב אמר פטור.** וס"מ והא תנן פ"ג דגיטין (דף טו.) אם אדם טול הימנה חפץ פלוני לא ישלמו ביד אחר וי"ל דאע"ג דלסור להפקידו ביד אחר מ"מ צביל כך אינו חייב לפרוע:

אין רצוני שיהא פקדוני ביד אחר. אין לפרש דטעמא דחייב לרי' יוחנן אליבא דלכ"י משום דשינה מדעת המפקיד ולכן יתחייב בכל האונסין אפי' צאונסין שהיו ראויין לנאש ברשות שומר הראשון דלכ"י מני פריך אפי' לנאש לקמן לימא ליה ר' אמי לרי' אלא מלאך המות מה לי הכא מה לי התם כו' והלא כיון דשינה מדעת בעל הפרה הוא חייב אפילו צאונסין שהיו צאין אפי' אם הימנה ברשותו לכן הולך למתן שהשאל מדעת בעלים אלא י"ל דהטעם הוא דחשיב כאלו פירש לו שאם ישנה מדעתו כגון שימסרנה לאחר שהיה כאלו פשע זה וכל אונסין שאינרו לה שובל תלוות שאם לא מסרה לאחר שלא היו נאדעים חייב זה כגון אם מסרה צדיק שומר שני דיש לתלות דהבדל דבית צדק הראשון לא הימנה מתה שצדיק צדק אחד יותר מאחר והוא כפשע זה וילאה לאגס שהוא מרעה שמן וטוב ומתה דחייב לנאש דלמר דהבדל דאגמא קטלה וכן לרזא אם מסרה לח"ש ומתה ברשותו חייב מהאלי טעמא והיכא שלא פשע זה כגון לרזא כשפקדה לנן דעת או שנעל בפניה כראוי וילאה לאגס או שהוליקה בעצמו לאגס ומתה שם פטור אצל אם נעל בפניה שלא כראוי אע"פ שפשע אם מתה שם פטור כיון דלפילו נעל בפניה כראוי הימנה מתה שם ואפילו למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו צאונס חייב היינו דוקא כמנו כריפא דלורבני דאפשר אם לא פשע מתחילה לא היה נאדע אונס של גניבה וכן מוכח פרק האומנין (לקמן דף עח.) ושם ד"ה הוסיפה) דתמן השוכר את הפרה להוליקה צהר והוליקה צבקעה להחלקה פטור הוסיפה חייב והשתא למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו צאונס חייב כי נמי הוסיפה אמאי פטור הלא תחילתה בפשיעה לענין הוסיפה וסופה צאונס לענין הוסיפה אלא משום דלפילו הוליקה צהר כל שנן דהוסיפה לכן פריך לקמן אפי' לרזא שפיר וספי' למ"ד תחילתו בפשיעה וסופו צאונס פטור דהוא מוסרן יתיר להימנה בהמה זו דמיד שזאת שם התחיל החולי וכן קאמר אפי' לקמן דלפי' למ"ד פטור הכא חייב:

שניהם נאשם. אם נשבעו לשקר והיו נשכרים בשבועתם להקל פרונו מעליהם כפירת ממון היא זו וקרבן שבועה שלהם אשם איל בן ז' שנים דתמיז (ויקרא ה') והביא את אשמו איל תמיס צערך כסף (שני) שקלים והוא אשם גזילות: **נאנסה.** ע"י לטטים ונשבעו שכן (א) אע"פ שהשואל משלם אונסין משדיעין אותו כדרכ הונא שבועה שאינה ברשותו דחיישין שמה נתן עיניו זה ונשבע שנאנסה ואינה ברשותו: **שוכר רבין כך ורין כך מיפטר.** מתשלומין קאי בחטאת: **בין כך ובין כך.** בין שנשבע בלחמת שמתה כדרכה בין שנשבע לשקר שנאנסה פטור עצמו מלשלם הלך אין צשקר זה כפירת ממון דהא אם הודה על החמת היה פטור שבועת ציטוי היא ובחטאת: **שואל רבין כך ובין כך חייב לשלם.** נמאל שלא כפר ממון צשיקור שבועתו ושבועת ציטוי קאי בחטאת: **כגון שנגנבה והשוכר חייב לשלם לבעלים והשואל ישלם לשוכר:** ואמרו מהה מחמה מלאכה. ופטר שואל עצמו צשקר מלשלם לשוכר והשוכר מלשלם לבעלים: **שמה כדרכה.** ואם הודו על החמת שוכר פטור ושואל חייב: **שנגנבה.** ושניהם חייבין: **ואמרו מהה כדרכה.** השוכר פטור עצמו צשקר אצל השואל לא נפטור צכך מלשלם: **חייב משבועתו.** אלא על שבועתו צחטאת: **מאי קמ"ל.** רבי ירמיה מעיית שלימתו קן שבועתו^א המשנה מחובה לחובה ומפטור לפטור ומפטור לחובה פטור מאשם גזילות מחובה לפטור חייב: **רז אחר פטור.** מכל מה שהיה נפטור אם שמרה הוא עצמו: **חייב אפי' צאונסין:** ולא מיציעא כו'. לפטור מן האונסין ואין לך לומר דפשיעה היא זו שמסרה לאחר: **מריינן.** פשוטייר צבעי':

מאן דהוא. אחד מן התלמידים ששמע מפיו דפטריה סזר שומר שמסר לשומר כו': הוה מפקדי לה. דלא מנו אחרי ליה אין רעונו שיהא צדיקה: **הא שמעטא.** דר' יוחנן רביה: **אי הכי לבעלים צעני נשלומי.** שאל שמה השאלה לו: **דאמרי ליה.** צעלים לשוכר: **לדעסק.** כרעונן אם תראה להשאלה לו ימי שכירותך אין אנו מקפידין הלך הוא השאלה והבעלים אין יכולין לומר אין רעונו: **מסרן לבנו כו'.** או שמסרן לבנו ולצותו הקטנים: **צפניהם.** צפני אותם הקטנים שלא ילאו לחון ויאצדו המענות: על

א) שבועות מט: ג כ"ק יא: ו: א) ג' ע"י חוקי גיטין טו. ד"ה בלו שנה ומוס' כ"ק יא: ד"ה אה, (ד) גיטין יד. סגמ, (ה) גביעות טו. וי"ד, (ו) והבעלים רשות פלוני, (ז) לקמן מב, (ח) והר"ק והר"ש נבקי או נעל בפניהם כו', (ט) וקמן מב: ועמ"ש מוס' שם פ"ג דאם ר"ת, (י) בספוק גבי אשם גזילות כמי בל"ה ויין אשם, (יא) מט: (ב) וי"ד מוס' כ"ק ט: ד"ה בפרהי,

תורה אור השלם
1 או נפש כי תשבע לבטא בשפתים לדברע או להטיב לבל אשר יבטא האדם בשבעה ויגלה ממנו ודוא דוע ואשם לאחת מאלה:
ויקרא ה ד

הגהות הב"ח
(א) רש"י ד"ה נאנסה וכו' שוק הוה אע"פ:

גליון הש"ס
גמרא ב"מ ה"ה ח"ה פ"ה לבן דעת. עיין לקמן דף ז"ג ע"ב מוס' ד"ה יא: רוב"ל ר"ה ר' וב' ואת"ל ודא תנן. קן הקשה צירוש' גיטין שם עיין שם:

לעני רש"י
פשוטייר (פשוטייר"ש). מערו.

מוסף רש"י
שומר שמסר לשומר רב אמר פטור. הראשון בכל לחון דייס פטור פטור אם הימנה אלו פטור נמי השתא, ולא אמרינן פשיעה היא זו שמסרה לאש אחר (ב"ק יא:). ר' יוחנן אמר חייב. אפילו צאונסין (א) לא מבטיעא שומר חנם שמסר לשומר דפטור. ונגנבה או שאנסה דפטור שומר חנם. מיכ"פ דמיפטר אלו הוא גביה דלא פשע דעלווי עלייה לשמירתו. דשומר שוכר מסר נפשה לנבור טפי משומר חנם, שהיו שומר שוכר חייב בגניבה ואנסה (ב) אלא אפילו שומר שוכר שמסר לשומר חנם כו' פטור. שומר שוכר צאונסין, ולא מני א"ל בעל הבית שפעת ממירתם לאחר, שהרי מסרה לנן דעת (ב) צריך. כסודרו (לקמן כ"ב.)